

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ ЗА Е-УЧЕБНИК „МЕНАЏМЕНТ ВО ТУРИЗМОТ И УГОСТИТЕЛСТВОТО” ОД Д-Р ЗЛАТКО ЈАКОВЛЕВ, ПО ПРЕДМЕТОТ МЕНАЏМЕНТ ВО ТУРИЗМОТ И УГОСТИТЕЛСТВОТО НА ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА – ГЕВГЕЛИЈА ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” – ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр. 2102-505/11 од 26.12.2018 на 196. Редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика – Гевгелија, одржана на 26.12.2018 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Лидија Симонческа, ред. проф. на Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола, Факултет за туризам и угостителство – Охрид;
- проф. д-р Бранко Николоски, ред. проф. на Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола, Факултет за туризам и угостителство – Охрид,

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „**МЕНАЏМЕНТ ВО ТУРИЗМОТ И УГОСТИТЕЛСТВОТО**” од проф. д-р Златко Јаковлев, ред. професор на Факултет за туризам и бизнис логистика - Гевгелија на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, наменет за студентите на прв циклус студии на Факултет за туризам и бизнис логистика - Гевгелија на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика - Гевгелија го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Ракописот за учебник „Менаџмент во туризмот и угостителството” од авторот проф. д-р Златко Јаковлев е компатибилен со Наставната програма за предметот Менаџмент во туризмот и угостителството, што се изучува на Факултетот за туризам и бизнис логистика – Гевгелија при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, во II семестар на додипломските студии.

Ракописот е напишан на А4 формат, нормален проред, фонт Arial, со македонска поддршка, големина на буквите 11. Предложениот обем по содржина ги задоволува критериумите според предвидениот број часови при што се слуша како задолжителен предмет на насоките: Туризам и Гастрономија и исхрана со 2+2+1 во II семестар. Текстот е подготвен според пропишаната Наставна програма и барањата кои се поставуваат пред студентите, а кои се однесуваат на реализација на наставните часови во рамките на предметот Менаџмент во туризмот и угостителството. Во таа смисла, во ракописот детално се разработени 8 глави, а во секоја од нив се разработени основните поставки, потребата и значењето на сите поими, категории и карактеристики на менаџментот во туризмот и угостителството.

Пишуваниот материјал ја третира проблематиката на развојот на менаџментот во туризмот и угостителството и неговата улога и значење за работењето на претпријатијата од областа на туризмот и угостителството, како и нивното влијание врз вкупната економија на одредена земја, а посебно во Република Македонија. Авторот проф. д-р Златко Јаковлев истакнува дека менаџментот, со оглед на неговото значење и важност во работењето на претпријатието, а посебно од доменот на туризмот и угостителството, покривајќи ги сите функции на работење, истиот се наметнува како императив. Според авторот, огромниот интерес е производ на: општествениот карактер на менаџментот со кој се канализираат одговорностите во насока на ефикасно и ефективно реализирање на целите, фактот што менаџментот е базична карактеристика на индустриското општество, тоа што менаџментот е најзначаен орган

во претпријатието со што тој останува фундаментална и доминантна институција сè додека постои цивилизацијата. Во тој контекст, авторот истакнува дека менаџментот е универзална активност која се применува и се наоѓа во сите видови организациони системи (влади, министерства, општини, универзитети, хотели, туристички агенции, комунални претпријатија, аеродроми, трговски претпријатија, болници, компании, општествени организации, политички партии и друго) и е присутен во сите функции и хиерархиски нивоа на тие системи. Според тоа, авторот истакнува дека менаџментот е динамичен процес, бидејќи му дава живот на секој аспект на деловните активности.

Иако постојат одреден број автори кои се занимавале со проучување на оваа проблематика од теоретски аспект, сепак, мал е бројот на истражувања од оваа област во нашата земја. Оттука, понудениот пишувачки материјал ја проучува од научен и стручен аспект проблематиката за потребата, улогата и значењето на менаџментот во туризмот и угостителството, притоа давајќи посебен осврт на Република Македонија.

Ракописот методолошки е структуриран во 8 глави кои се надополнуваат. Секоја глава започнува со кратко информативно појаснување за точките кои ја обработуваат главната тема понудена како глава.

Првата глава е насловена Теоретски основи во проучувањето на менаџментот во туризмот и угостителството. Во оваа глава авторот најнапред ги согледува теоретските аспекти на туризмот и угостителството, потоа се осврнува на функциите на менаџментот во туризмот и угостителството, ги елаборира и нивоата на менаџментот и угостителството и на крај од оваа глава ги апострофира улогите на менаџерите во туризмот и угостителството за ефективност и ефикасност во деловните активности.

Процесот на менаџмент во туризмот и угостителството е втората глава. Во неа детално е разработено прашањето за планирање во менаџментот на туризмот и угостителството, потоа авторот се осврнал на организирање во менаџментот на туризмот и угостителството, управување и раководење во менаџментот на туризмот и угостителството е наредна теза која е предмет на елаборација, следно авторот детално го разработува координирањето во менаџментот на туризмот и угостителството и на крај од оваа глава го согледал контролирањето во менаџментот на туризмот и угостителството.

Третата глава ја обработува проблематиката за финансискиот менаџмент во претпријатијата од областа на туризмот и угостителството. Овде авторот најнапред зборува за поимот финансиски менаџмент, а потоа тој се осврнува финансискиот менаџмент наспроти целите на претпријатијата од областа на туризмот и угостителството.

Финансиските одлуки во претпријатијата од областа на туризмот и угостителството е четвртата глава. Во неа авторот во детали ги објаснува и анализира инвестиционите одлуки како фактор за успешно работење на претпријатијата од областа на туризмот и угостителството, стратешките одлуки, како и тактичките финансиски одлуки.

Петтата глава е насловена Улогата и значењето на менаџментот за работењето на претпријатијата од областа на туризмот и угостителството. Во неа се елаборирани менаџментот и неговото значење за работењето на претпријатијата од областа на туризмот и угостителството, потоа бизнис конекциите на претпријатијата од областа на туризмот и угостителството, нивната трансформација, состојбата со туристичкиот менаџмент во нив и на крај од оваа глава ја разработува перспективата на работењето на претпријатијата од областа на туризмот и угостителството.

Сите круцијални прашања поврзани со современиот туризам и современиот менаџмент во туризмот авторот исцрпно и детално ги третира во шестата глава. Така, најнапред е дадено: современ туризам и футурологија на туризмот и потоа авторот се осврнува на современиот менаџмент во туризмот.

Седмата глава разработува Менаџмент на анимација во туризмот. Оттука, разработени се: планирање на анимацијата во туризмот, организирање на анимацијата во туризмот и управување на анимацијата во туризмот.

Осмата глава дава приказ на маркетинг менаџмент во туризмот, каде што најпрво е елаборирано воведување на маркетинг менаџмент во туризмот, а потоа се детерминирани специфичните карактеристики на туристичкиот пазар, потоа авторот се осврнува на

однесувањето на потрошувачите, ја согледува и туристичката сегментација на пазарот и на крај е разработен маркетинг миксот во туризмот.

На крајот, соодветно се нотирани сите библиографски единици кои се цитирани во текстот. Може да се констатира извонредна систематичност во презентирањето на содржините на ракописот. Авторот покажува големи стручни и научни познавања на третираната проблематика. Начинот на презентирање на овие сложени прашања од областа на менаџментот во туризмот и угостителството е многу пристапен со примена на јасни примери од непосредната практика, што овозможува стекнување многу јасна слика за подготовка на наставниот час по предметот Менаџмент во туризмот и угостителството.

Сметаме дека материјалот, како универзитетски учебник, претставува извонредна основа за подготовка на студентите во делот на теоретските барања, но едновременно и практичните потреби по предметот Менаџмент во туризмот и угостителството за студентите на Факултетот за туризам и бизнис логистика - Гевгелија. Концизното и експлицитно презентирање на проблематиката од областа на менаџмент во туризмот и угостителството дава голема можност за користење на овој материјал и од страна на сите оние чинители кои на каков било начин се директно или индиректно поврзани со менаџирање на развојот на туризмот и угостителството.

ЗАКЛУЧОК

Ракописот за е-универзитетски учебник „Менаџмент во туризмот и угостителството“ од авторот проф. д-р Златко Јаковлев разработува едно од покомплексните прашања присутни во теоретската мисла која го проучува феноменот менаџмент во туризмот и угостителството. Прашањето за апликативна примена на менаџментот во туристичкото стопанство е актуелно и постојано иницира мотиви за негово натамошно проучување. Разработените содржини се во согласност со Наставниот план и содржините на предметот Менаџмент во туризмот и угостителството, што го изучуваат студентите на Факултетот за туризам и бизнис логистика – Гевгелија при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, во II семестар на додипломските студии на насоките Туризам и Гастрономија и исхрана. Приложениот ракопис во целост ги задоволува критериумите и условите за издавање е-универзитетски учебник пропишани според Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Рецензентската комисија предлага ракописот „Менаџмент во туризмот и угостителството“ од авторот проф. д-р Златко Јаковлев да биде издаден во електронска форма како е-универзитетски учебник за потребите на студентите на додипломските студии на насоките Туризам и Гастрономија и исхрана на Факултетот за туризам и бизнис логистика – Гевгелија при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Лидија Симонческа, редовен професор, с.р.
Д-р Бранко Николоски, редовен професор, с.р.